

Juleaften 2009

Herlev Hospital

**Kom, Jesus, vær vor hyttegæst,
Hold selv i os din julefest.
Amen.**

Julen har med stemning at gøre. Vi vil så gerne i julestemning. Vi ønsker brændende, at den skal indfinde sig - og mærkes i krop, sjæl og sind.

Vi gør derfor plads for den gode og opløftende julestemning. Vi pynter til jul. Her på Herlev Hospital, hvor både hvideklædte og blåklædte jule-pynte-nisser i december har stadset hospitalet op til jul med smukt pyntede juletræer og meget andet fint. Store Mødesal, der på sin egen måde beretter, at Herlev Hospital er et sted, hvor der slides hårdt i det, er blevet udsmykket med et ny-indkøbt juletæppe. På samme måde er mangfoldige hjem her i landet og ud over den ganske verden gjort parat til julens fest. Og mange huse og træer har julefestbelysning, der stråler om kap med julehimlens stjerner.

Vi vil ikke nøjes med, at det skal se ud af jul. Julens englelyd skal også høres i form af velklingende julemusik fremført af

dygtige solister – og så alle os andre, der slipper den indre badeværelsessanger løs, når julens salmer synges i fællesskab ved julegudstjenester og rundt om træet.

Vi vil smage julen. Derfor går vi både her på Hospitalet og i de mange hjem op i at lave lækker julemad - og ikke mindst nyde den.

Vi vil dufte julen. Kanel, gran og juleblomster er således med til at stemme sindet til julefest.

Vi vil mærke, at det er jul. Julegaver, der gives og modtages, bliver taget i hænderne.

Juleknus og julekys, der udveksles og fortæller, at julestemningen har brug for krop.

Alt sammen er en del af julens traditionsrige udtryk.

Alle vore anstrengelser fortæller om vores dybe længsel om at komme i den julestemning, der også kan genfindes i erindringerne om gode julestunder i de andre år.

Julestemningen lader sig bare ikke rigtigt tvinge frem. Vi kan gøre plads for den, så den kan indfinde sig. Men den kan udeblive, fordi der er noget andet, der fylder og står i vejen.

Det kan være alvorlig eller livstruende sygdom,- eller det at se magtesløst til, mens en elsket person er ved at dø - der bringer så mange forstyrrende stemninger af uro, afmagt, bekymring og angst med sig, at der ikke er plads til også at mærke julens

fred og glæde. Det kan være den dårlige økonomi i samfundet og på mange arbejdspladser, hvor der er udsigt til mangfoldige afskedigelser, som lægger sin effektive dæmper på menneskers forventninger her ved juletid. Det kan være afmagten over ikke at kunne holde den jul, man plejer, fordi man ligger ufrivilligt i en sygeseng og derfor handlingsmæssigt er sat ud af spillet.

I sådanne situationer rammes vi hårdt. Vi vil så gerne opleve julens glæde, men noget står afgørende i vejen.

Jeg vil ikke bagatellisere sådanne misstemninger og forsøge at trylle dem væk ved hjælp af tom præstesnak. Det er de alt for alvorlige til. Men jeg vil gøre det, der er min opgave, nemlig at pege på, hvor alt det med julestemningen dybest set kommer fra. Hvor den tager sin begyndelse og bevæger sig ud fra.

Det er i stalden i Betlehem, hvor Maria – langt hjemmefra og i undseelige omgivelser – føder Jesusbarnet. Ham, der er søn af både Maria og den gode Gud selv. Når vi hører juleevangeliet kan vi hver især leve os ind i, hvordan der er i føderummet. Enhver af os har således sit eget personlige billede af det, som juleevangeliet bærer med sig fra dengang i Betlehem for mange år siden. Det fortidige bliver i hver af os til nutid på den måde. Vi bevæges af det. Vi mærker det i

krop, sjæl og sind. Og vi lader os mærke med det. Juleevangeliet gør indtryk. Det bevæger os. Vi må så søge at give indtrykket passende udtryk.

Udtryk, der taler til hele mennesket gennem alle sanser.

Der er en særlig grund til, at juleevangeliet kan tale til alle mennesker uden undtagelse. Enhver af os er blevet født. Nogle ved kejsersnit. De fleste gennem fødselsvejen. Enhver af os er blevet svøbt eller på anden måde klædt på og i forbindelsen med fødslen mødt med kærlighed og omsorg uden forbehold. For nogle har omstændighederne været anderledes end for de fleste, f.eks. fordi et ophold i kuvøse på neonatal-afdelingen gjorde den første tid speciel og angstfyldt for forældrene. Men uanset hvordan omstændighederne har været, så kan vi alle spejle os i Jesusbarnet, der værgeløst er i andres hænder og får omsorg. Uden en sådan omsorg havde vi ikke overlevet. Ligesom vi kan genkende os selv i Josef og Maria, der ikke kan lade være med at give den lille nyfødte al deres kærlighed og omsorg. Vi mennesker kan nemlig noget mere end at have nok i os selv. Vores bestemmelse som mennesker er større.

Der er altså en genklang i os alle af tonerne i rummet i Betlehem. Først anspændelsens toner i fødselens øjeblikke, hvor Maria kæmper for at få den lille person, hun har båret

under sit hjerte, godt til verden. Hvor Josef står ganske magtesløs ved sin elskede Marias side og sanser, at hun virkelige lægger hele sin person i fødselens møjsommelige arbejde. Dernæst glædens jublende toner, da Jesusbarnet kommer levende til verden, trækker vejret og giver lyd fra sig. Freden fødes ud af det besværlige. For der var én, der holdt hånden over og under det hele dengang. Ja, som selv var i bevægelse i fødselens mirakel. Livets gode Gud, der virker på så mange måder, også gennem mennesker. Et barn fik derfor omsorg og kærlighed. Andre mennesker gav barnet omsorg og kærlighed. Da Jesus fødtes. Da vi fødtes.

Juleevangeliet fortæller på sin egen måde, at vi er både som Jesusbarnet, og som Maria og Josef.

Vi er ligesom Jesusbarnet mennesker, der har brug for omsorg og for at blive båret, også selvom vi måske er blevet voksne og kan gå selv. Vi kan favnes af andre mennesker og af den gode Gud selv. Set i Guds perspektiv er vi Guds børn, ligesom Jesusbarnet er det. Netop fordi Jesus, Guds søn, blev menneske og byggede bro mellem himmel og jord. Mellem Gud og os. Derfor kan ingen eller intet skille os fra Guds evige kærlighed. Gud har dermed vist sig at være vor omsorgsfulde himmelske far. Og vi går på jorden, på vej til himlen. Hvor vi engang skal samles med dem, der gik forud

og dem, der kommer bagefter, sammen med de mange engle, der sang for hyrderne på marken udenfor Betlehem.

Vi er i Guds øjne også som Maria og Josef. Vi kan favne menneskebørn og give dem nødvendig omsorg. Det gælder også menneskebørn, der er voksne og alligevel i en situation, hvor de har brug for at blive båret. Det er måske lige præcis der, vi skal begynde, når den gode julestemning ikke vil indfinde sig på trods af alle vore anstrengelser eller mangel på samme. Vi kan tage os af Gudsbarnet i vores medmenneske og række ham eller hende den omsorg, vi faktisk kan give. Måske bare ved at være nær ved dette menneske uden at kunne gøre så meget. Vi kan agte hende eller ham lige så højt som det Jesusbarn, vi tiljubler i vores salmer og hele julefesten med alle dens mange udtryk. På samme måde som Josef og Maria gjorde, hvad de kunne. Vi kan øve os i at se Jesusbarnet, de nyfødte på fødegangen og alle andre små, der kalder på vores evne til at elske uden at stille krav om modydelser, i ethvert medmenneske. Gør vi det, så breder den gode julestemning sig til hverdagen med dens forskellige former for virkelighed. Så holder den længere end bare til juledagene. Så bliver julens evangelium virkeligt et glædeligt budskab for alle mennesker uden forbehold.

Det er i den forbindelse tankevækkende, at den kærlighed fra Gud til os, som bliver kød og blod i Jesusbarnet, rækker til alle slags mennesker. Til datidens sociale udskud, hyrdene på marken. Til datiden suspekter fremmede, de hedenske astrologer fra østen. Juleevangeliet er budskabet om, at hos Gud er intet menneske ude i vinterkulden. Enhver er lukket ind i hjertevarmen.

Det inviterer os til at forsøge på ikke at lade vores omsorg for Guds barnet i vores medmennesker begrænse af de snævre skel og skranker, vi eller ofte sætter op mellem hinanden.

Julenat bevæger Gud sig ind i vores verden, lader os mærke sin kærlighed og vil af hjertet, at vi lader os mærke med den. Sådan at vi bevæger os kærligt i forhold til alle slags mennesker.

Når Gud sådan er stor i slaget, behøver vi ikke gå i for små sko i mødet med de andre.

Og vi har alletiders gode grund til at holde julefest med hinanden.

Amen.

Glædelig jul.

Lystændning:

Det er nogle gange lettere at udtrykke sig ved hjælp af en enkel symbolhandling frem for at skulle finde en masse ord.

Vi er nu på det tidspunkt i gudstjenesten, hvor præsten skal bede en længere bøn på alles vegne. Jeg kan ikke formulere en bøn, der kan rumme alle de tanker og følelser, der fylder den enkelte, på en så bevægende aften som denne.

Vor Herre har løst problemet for os ved at lære os sin egen bøn, hvori alle tanker og følelser er nævnt.

Inden vi beder Fadervor sammen vil jeg tænde 5 lys mellem de to alterlys. Og vi vil derefter sammen lytte til et stykke musik, der giver vor følelser og tanker musikkens rum og rammer, så vi kan bære vore tanker og følelser fra det rum ind i bønnen.

Først tænder jeg et lys for alle vore døde. Juleaften bliver det ofte tydeligt for os, at der mangler nogle omkring julebordet. Dem, der er gået i forvejen og som nu holder julefest med Guds engle i himlen. Jeg tænder et lys for vore døde.

Dernæst tænder jeg et lys for dem af vore kære, som vi ikke har mulighed for at være sammen med i aften, fordi de skal

fejre jul et andet sted end os. Jeg tænder et lys for dem i håbet om, at de må få en smuk julefest.

Dernæst tænder jeg et lys for os. Må julens budskab berøre os i krop, sjæl og sind, så den rette julestemning bevæger hver af os i vores liv med andre. Jeg tænder et lys for os.

Dernæst tænder jeg et lys for alle de mennesker på jorden, som vi ikke kender. Må julens budskab om fred til mennesker på jorden blive til virkelighed de mange steder, hvor mennesker lever i ufred med hinanden. Må Gud oplyse beslutningstagere og alle andre mennesker på jorden, så vi værner om den blå planet, som Gud har betroet os at passe på. Jeg tænder et lys for alle jordens folk og for jorden.

Endelig tænder jeg et lys for Herlev Hospital, der netop nu er ude i store økonomiske vanskeligheder med store konsekvenser for mange mennesker. Jeg tænder det i håbet om, at der må blive handlet med kløgt og omsorg, når vanskelige beslutninger skal træffes og udføres. Og med fortrøstning til, at Gud vil velsigne arbejdet her på hospitalet med at helbrede, lindre og give omsorg, så det må lykkes.

Vi vil nu give vore tanker og følelser rum, mens vi lytter til musikken.

Musik for blokfløjte og flygel

Lad os alle bede:

Vor Fader..... Amen.